

Financováno
Evropskou unií

Ministerstvo
spravedlnosti

POOD

ČEKLIST PRO DETEKCI DOMÁCIHO NÁSILÍ – NEZLETILÁ NEPŘÍMÁ OBĚŤ

Autoři: Ivan Sebalo, MSc. PhD., Martina Sebalo Vňuková, MSc. Ph.D., Mgr. Vladimír Polák, Mgr. Terezie Pemová

Čeklist pro detekci domácího násilí byl vytvořen v rámci projektu „Posílení občanskoprávní ochrany dětí, které jsou obětí domácího násilí“, reg. č. CZ.03.02.02/00/22_004/0005122. Tento projekt je spolufinancován z ESF a státního rozpočtu ČR.

Citační vzor: Sebalo, I., Sebalo Vňuková, M., Polák, V., Pemová, T.
Čeklist pro detekci domácího násilí. Praha: Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2026.

Materiály jsou určeny pro odbornou veřejnost. V případě zájmu o jejich využití kontaktujte autory na e-mailu: projekt-pood@ksul.unl.justice.cz
www.prodite21.cz/pood

Definice:

Oběť je osoba, která jednotlivě či kolektivně utrpěla újmu – včetně fyzického či psychického zranění, emocionální újmy, ekonomické ztráty nebo zásahu do základních práv.

Primární (přímé) oběti: osoby, vůči nimž je násilí přímo cíleno a které utrpěli přímou fyzickou, psychickou, sexuální či ekonomickou újmu.

Nepřímá oběť: osoba, která není zamýšleným cílem, ale je zasažena tím, že násilí vidí, slyší či žije v jeho důsledcích.

Úrovně nepřímé viktimizace:

- **Sekundární oběti:** typicky děti žijící v domácnosti, kde probíhá násilí mezi dospělými partnery.
- **Terciární oběti:** širší okruh osob nepřímo zasažených (např. prarodiče, sourozenci, přátelé, sousedé, pomáhající profese).
- **Čtvrtá a vyšší úroveň:** komunity, školy a širší sociální sítě.

Zásadní: Všechny nezletilé děti přítomné v domácnosti s výskytem domácího násilí je nutné považovat za nepřímé oběti, i když nejsou přímými svědky jednotlivých incidentů.

Relevance:

ACEs (Adverse Childhood Experiences, v ČJ možno přeložit jako nepříznivé dětské zkušenosti) jsou potenciálně traumatické události před 18. rokem věku. Zahrnují následující kategorie:

1. **Týrání:**
 - a. Fyzické týrání
 - b. Sexuální týrání
 - c. Psychické/emocionální týrání
2. **Zanedbávání:**
 - a. Fyzické zanedbávání
 - b. Emoční zanedbávání
3. **Narušené rodinné prostředí:**
 - a. Svědectví domácího násilí (přítomnost při incidentech násilí mezi rodiči/partnery v domácnosti /dítě vidí, slyší, je konfrontováno s následky)
 - b. Zneužívání návykových látek v domácnosti
 - c. Duševní onemocnění v domácnosti
 - d. Uvěznění člena domácnosti
 - e. Rozchod nebo rozvod rodičů

Je důležité si uvědomit, že:

1. **Samotný život** v domácnosti s domácím násilím naplňuje kategorii ACE, i bez přímého svědectví incidentu (přímé účasti).
2. Děti vnímají napětí, strach a mocenskou nerovnováhu v domácnosti i při snaze násilí skrývat.
3. **Kumulativní expozice** (čím více a čím déle) → **závažnější dopady**: zhoršení školních výsledků, obtíže ve vrstevnických vztazích, PTSD, úzkost, deprese, sociální stažení, problémové chování, nižší pohoda.
4. **Dlouhodobá rizika v dospělosti**: vyšší pravděpodobnost obětí/pachatel partnerského násilí, duševní potíže, zneužívání návykových látek.

ZÁVĚR (nevypĺňujte popis skutku a důkazy u jednotlivých forem násilí, jeho bagatelizaci/popírání a další rizikové chování, je-li zároveň vyplněn Čeklist přímé oběti).

Fyzické násilí

Bylo osvědčeno, že v domácnosti nezletilého dítěte dochází k fyzickému násilí?

☐ Ano: uveďte, jaké a čím je osvědčeno

popis skutku	důkaz

☐ Ne

Sexuální násilí

Bylo osvědčeno, že v domácnosti nezletilého dítěte dochází k sexuálnímu násilí?

☐ Ano: uveďte, jaké a čím je osvědčeno

popis skutku	důkaz

☐ Ne

Psychické násilí

Bylo osvědčeno, že v domácnosti nezletilého dítěte dochází k psychickému násilí?

☐ Ano: uveďte, jaké a čím je osvědčeno

popis skutku	důkaz

☐ Ne

Kontrola, izolace a ekonomické omezování

Bylo osvědčeno, že v domácnosti nezletilého dítěte dochází ke kontrole, izolaci a/nebo ekonomickému omezování jiné osoby?

☐ Ano: uveďte, jaké a čím je osvědčeno

popis skutku	důkaz

☐ Ne

Vyhrožování

Bylo osvědčeno, že v domácnosti nezletilého dítěte dochází k vyhrožování?

☐ Ano: uveďte, jaké a čím je osvědčeno

popis skutku	důkaz

☐ Ne

Bagatelizace / popírání násilí

Bylo osvědčeno?

☐ Ano: uveďte, jaké a čím je osvědčeno

popis skutku	důkaz

☐ Ne

Další rizikové chování

Bylo osvědčeno?

☐ Ano: uveďte, jaké a čím je osvědčeno

popis skutku	důkaz

☐ Ne

Počet a popis incidentů, kterým bylo dítě svědkem:

- ☐ Žádný incident
- ☐ 1–2 incidenty
- ☐ 3–5 incidentů
- ☐ Více než 5 incidentů
- ☐ Pravidelně (např. týdně/měsíčně)
- ☐ Neznámo

popis skutku, kterému bylo dítě přítomno	důkaz

Vyjádřilo se dítě k věci před orgánem sociálně-právní ochrany dětí, pracovníkem/pracovnicí intervenčního centra nebo jiným odborníkem/jinou odbornicí (orgány činné v trestním řízení, v přestupkovém řízení...)

☐ Ano, následovně:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☐ Ne

Doporučení k dalšímu postupu:

- Zhodnoťte, zda intenzita a kombinace uvedených faktorů odůvodňuje **přijetí opatření**.
- Pokud některé skutečnosti nejsou dostatečně doložené, uveďte, **jaké klíčové informace je třeba ještě zjistit**.
- Posuďte i další relevantní okolnosti, které samy o sobě nemusí vést k vykázaní, ale zásadně ovlivňují závažnost případu:
 - posuzujte kumulativní expozici; dlouhodobé/opakované vystavení má zpravidla závažnější dopady než izolované události;
 - zohledněte věk a vývojové aspekty při hodnocení dopadu a plánování intervence;
 - zdravotní stav oběti (fyzický i psychický);
 - systematicky dokumentujte, počet a frekvenci incidentů, jimž bylo dítě svědkem či expozici jinou formou;
 - riziko recidivy a nárůstu intenzity násilí;
 - děti v prostředí domácího násilí vyžadují **specializovanou, vývojově senzitivní** péči a podporu;
 - minimalizujte **sekundární traumatizaci** během šetření a kontaktu se složkami systému.